

Granskning av fjärr- och distansundervisning vid högstadiet och gymnasieskolan

Revisionsrapport
Alingsås kommun

KPMG AB

2021-11-17

Antal sidor 21

Alingsås kommun

Granskning av fjärr- och distansundervisning vid högstadiet och gymnasieskolan

2021-11-17

Innehållsförteckning

1	Sammanfattning	2
2	Inledning	3
2.1	Syfte, revisionsfråga och avgränsning	3
2.2	Revisionskriterier	4
2.3	Metod	4
3	Om distans- och fjärrundervisning	5
4	Resultat av granskningen	6
4.1	Förutsättningar och utmaningar	6
4.2	Uppföljningar och åtgärder	15
5	Slutsats och rekommendationer	21
5.1	Rekommendationer	21

1 Sammanfattning

Vi har av Alingsås kommuns revisorer fått i uppdrag att översiktligt granska barn- och ungdomsnämndens och kultur- och utbildningsnämndens ansvar för utbildningen vid högstadiet och gymnasieskolan under Coronakrisen.

Vi bedömer att barn- och ungdomsnämnden och kultur- och utbildningsnämnden har givit grundskolans högstadium respektive gymnasieskola förutsättningar att bedriva distans- och fjärrundervisning och att verksamheten och kunskapsresultaten har följts upp ur kvalitetsperspektiv. Bedömningen bygger vi på att elever och personal har haft tillgång till teknisk utrustning och i huvudsak hade kunskap om eller fick stöd i användning av tekniken. Verksamheten har inte varit utan utmaningar men åtgärder har vidtagits till exempel inköp av efterfrågad utrustning, undervisning på plats för elever i behov av särskilt stöd, för praktiska moment eller för examinationer.

Undervisningen under pandemin har följts upp bland annat genom kontinuerlig dialog mellan nämnd och verksamhet och genom enkäter.

Fortfarande kvarstår betydande utmaningar och vi bedömer det som angeläget att nämnderna fortsätter att rikta särskilt fokus mot dessa utmaningar och har beredskap för att vidta adekvata åtgärder.

Utifrån vår bedömning och slutsats rekommenderar vi barn- och ungdomsnämnden samt kultur- och utbildningsnämnden att

— särskilt följa upp och vid behov tillse att åtgärder vidtas för:

- att lärarna och andra kompetenser i grundskolans högstadium och i gymnasieskolan ges förutsättningar att möta de behov som elever har efter att undervisningen har bedrivits digitalt.
- att elever i behov av extra anpassningar och särskilt stöd får det, men också att det finns förutsättningar att utmana de elever som lätt når målen för verksamheten.

2 Inledning

Vi har av Alingsås kommuns revisorer fått i uppdrag att översiktligt granska barn- och ungdomsnämndens och kultur- och utbildningsnämndens ansvar för utbildningen vid högstadiet och gymnasieskolan under Coronakrisen. Uppdraget ingår i revisionsplanen för år 2021.

Revisorerna bedömer att det finns en risk för att eleverna inte har fått en adekvat utbildning och att det uppstår svårigheter att sätta rätt betyg.

2.1 Syfte, revisionsfråga och avgränsning

Granskningen syftar till att bedöma om barn- och ungdomsnämndens och kultur- och utbildningsnämnden har givit högstadiet och gymnasieskolan förutsättningar att bedriva distans- och fjärrundervisning och om verksamheten och kunskapsresultaten har följts upp ur kvalitetsperspektiv.

Granskningen avser besvara följande revisionsfrågor:

- Har verksamheten förutsättningar att bedriva högstadie- och gymnasieutbildning på distans?
- Hur bedömer personal i verksamheten att distans- och fjärrundervisningen överlag har fungerat utifrån perspektiven ändamålsenlighet och effektivitet?
- Har verksamheten under Coronakrisen ställts inför utmaningar som har påverkat kvalitet och resultat?
- Har lärarna haft förutsättningar att sätta rättssäkra betyg?
- Har elevernas tillgång till teknisk utrustning och internetuppkoppling säkerställs?
- Vilka åtgärder har vidtagits om eleverna inte har haft tillgång till teknisk utrustning och/eller internetuppkoppling?
- Har nämnderna följt upp utbildning på distans under Coronakrisen, kontinuerligt och summativt i det systematiska kvalitetsarbetet?
- Har nämnden låtit genomföra någon enkät med elever?
- Har elevernas närvaro påverkats under pandemin?
- Har elevernas måluppfyllelse påverkats av att utbildningen har bedrivits på distans?
- Har åtgärder vidtagits för att åtgärda eventuella brister under Coronakrisen?

Granskningen är avgränsad till grundskolans högstadiums och gymnasieskolans arbete med distans- och fjärrundervisning under Coronakrisen. Granskningen avser barn- och ungdomsnämnden och kultur- och utbildningsnämnden.

2.2 Revisionskriterier

Vi har bedömt om arbetet uppfyller:

- kommunallagen (2017:725) 6 kap. 6 §
- skollagen (2010:800) 1 kap. 4 §,
- förordning (2020:115) om utbildning i vissa skolformer i skolväsendet vid spridning av viss smitta 7 §, och
- tillämpbara interna regelverk, policyer och beslut.

2.3 Metod

Granskningen har genomförts genom studier av såväl interna som externa dokument¹ och intervjuer med barn- och ungdomsnämndens och kultur- och utbildningsnämndens ordförande och andre vice ordförande, förvaltningschef barn- och ungdomsförvaltningen tillika skolchef, skolchef kultur- och utbildningsförvaltningen, rektorer samt ett urval av lärare. Representanter för elevhälsan har skriftligen besvarat frågor. En enkät har genomförts i rektors- och lärargruppen för att få en helhetsbild av den pedagogiska personalens syn på verksamheten under pandemin samt en bedömning av måluppfyllelsen. Granskningen inleddes i maj månad 2021 med att en enkät skickades ut till lärare och rektorer vid Alingsås kommunala högstadier och gymnasieskola. Nedan redovisas svarsfrekvens per respondentgrupp.

Svarsfrekvens	utskick	erhållna svar	svarsfrekvens
Lärare högstadium	125	79	63 %
Lärare gymnasieskola	141	86	61 %
Rektorer högstadium	4	4	100 %
Rektorer gymnasieskola	6	6	100 %

Enkäten till grundskolans högstadium gick ut strax efter att kommunen genomfört en intern enkät, vilket kan vara en förklaring till svarsfrekvensen.

Granskningen har genomförts av Joakim Nertyk, certifierad kommunal revisor/specialist, Klara Engström, verksamhetsrevisor samt Viktoria Bernstam, certifierad kommunal revisor, som har deltagit i rollen som kvalitetsansvarig.

Rapporten är faktakontrollerad av förvaltningschef, verksamhetsutvecklare och handläggare.

¹ Till exempel Skolinspektionens återkoppling till gymnasieskolan av sin uppföljning av utmaningar till följd av fjärrundervisning.

3 Om distans- och fjärrundervisning

Distans- och fjärrundervisning utgör undantag i svensk grundskola och gymnasieskola. "Utbildningen i gymnasieskolan ska, med undantag av gymnasial lärlingsutbildning {...}, i huvudsak vara skolförlagd."² Enligt gällande styrdokument vid ingången av år 2020 fick fjärrundervisning endast genomföras i vissa ämnen: moderna språk, modersmål och teckenspråk, och under vissa förutsättningar. I dessa ämnen samt i studiehandledning på modersmål fick fjärrundervisning erbjudas om det saknades legitimerad och behörig lärare eller om elevunderlaget var otillräckligt.³ Skollagens lydelse vid ingången av 2020 definierade begreppet fjärrundervisning som "interaktiv undervisning som bedrivs med informations- och kommunikationsteknik där lärare och elever är åtskilda i rum men inte i tid"⁴. Under 2020 tillfördes ytterligare en definition att börja gälla från och med den 1 augusti 2020. Det var begreppet distansundervisning, med vilket avses "interaktiv undervisning som bedrivs med informations- och kommunikationsteknik där elever och lärare är åtskilda i både rum och tid"⁵.

Riksdagen antog i mars 2020 lag (2020:148) om tillfällig stängning av verksamheter på skolområdet vid extraordinära händelser i fredstid. Av lagens 3 § framgår att "vid extraordinära händelser i fredstid får regeringen meddela föreskrifter om att förskoleenheter, skolenheter, fritidshem eller andra verksamheter enligt skollagen (2010:800) ska stängas tillfälligt på nationell, regional eller kommunal nivå". Lagen gäller tillsvidare.

I mars 2020 utfärdade regeringen förordning (2020:115) om utbildning på skolområdet och annan pedagogisk verksamhet vid spridning av viss smitta. Förordningen ger under vissa förutsättningar, till exempel för att motverka spridning av covid-19, huvudmannen möjlighet att ge "undervisning där läraren och eleven är åtskilda i rum men inte i tid, eller är åtskilda i både rum och tid, utöver vad som är föreskrivet i 5 a kap. skolförordningen (2011:185) eller 4 a kap. gymnasieförordningen (2010:2039)"⁶. Förordningen är begränsad i tid till att gälla till och med 2021-06-30.

² 15 kap. 11 § Skoll

³ 4 a kap. 1-3 §§ Skolförordningen

⁴ 1 kap. 3 § Skoll

⁵ 1 kap. 3 § Skoll

⁶ 7 § Förordning (2020:115) om utbildning på skolområdet och annan pedagogisk verksamhet vid spridning av viss smitta

4 Resultat av granskningen

4.1 Förutsättningar och utmaningar

Den 17 mars 2020 beslutade Folkhälsomyndigheten att rekommendera alla gymnasieskolor, vuxenutbildningar och universitet att införa distansutbildning. Av interna dokument⁷ framgår att gymnasieskolan redan den 12 mars inledde förberedelser för fjärrundervisning. Åtgärder som vidtogs redan före Folkhälsomyndighetens beslut var:

- att IKT-gruppen ”skulle börja producera informationsfilmer för att informera och instruera om hur de för fjärrundervisning nödvändiga digitala verktygen används”.
- att ”en chatt i Google Hangouts öppnade där IKT-gruppen under hela perioden sammanträtt och dryftat dagsaktuella frågor och uppkomna problemställningar”.
- att kultur- och utbildningsnämnden den 13 mars ”beslutade om två studiedagar den 16 och 17 mars för att rusta personalen bredare inför en eventuell övergång från undervisning i skolans lokaler till fjärrundervisning”. ”Information om studiedagarna gick under eftermiddagen [den 13 mars, revisors anm.] ut till elever och vårdnadshavare, via Vklass och Arena för lärande.”

Under studiedagarna gavs information till berörd personal och personalen gavs tid att förbereda digital undervisning. En pedagogisk supportfunktion inrättades.

Den 17 mars beslutade kultur- och utbildningsnämndens ordförande att gymnasieskolan skulle övergå till fjärrundervisning från och med onsdagen den 18 mars. Nämnden behandlade frågan den 18 mars och beslutade då om fjärr- och distansundervisning i gymnasieskolan.⁸ Intervjuade lärare tycker att strukturen var bra och att övergången till fjärrundervisning gick förvånansvärt bra för både lärare och elever.

I ett inledande skede skapades också rutiner för daglig uppföljning i rektorsgrupp, avstämning med förvaltningsledning, daglig uppföljning av elev- och personalfrånvaro och användning av elevenkäter för att få deras syn på hur fjärrundervisningen fungerar.

Även inom grundskolan beslutades om en extra studiedag den 16 mars, vilken föregick en tidigare beslutad studiedag. Syftet var att ge förutsättningar för förberedelse till eventuell fjärrundervisning, enligt förvaltningschef. Grundskolan har inte på samma sätt varit föremål för närmast totalt fjärrundervisning. I Alingsås bedrevs all undervisning för årskurs 7-9 genom fjärrundervisning mellan den 11-31 januari 2021. Första dagen på vårterminen gavs lärarna möjlighet att planera sin undervisning, men redan under våren 2020 hade frågan om beredskap för fjärrundervisning blivit aktuell. ”Den 1 februari övergick årskurs 7-9 till partiell fjärrundervisning resten av terminen, där en tredjedel av skolans elever hade fjärrundervisning medan resterande två tredjedelar hade närundervisning. Utöver detta har några skolor på grund av smittspridning bedrivit

⁷ Se t.ex. Övergång till fjärrundervisning och distansstudier i Alingsås - en sammanfattning, 2020-03-20, Alingsås kommun

⁸ Kultur- och utbildningsnämnden, 2020-03-18 § 27

fjärrundervisning. Nohlagaskolan övergick under en vecka till fjärrundervisning för hela skolan.”⁹

4.1.1 Iakttagelser - Högstadiet

Eleverna i högstadiet har alla tillgång till chrome-book enligt en-till-en-modellen. Inför eventuell fjärrundervisning, redan våren 2020, gjorde rektorerna en riskanalys av vilka förutsättningar som eleverna hade att arbeta hemifrån vad gäller tillgång till internet, men även studiemiljön. De elever som inte hade internet som motsvarande behoven eller god arbetsmiljö kunde följa undervisningen på plats i skolan. Elevhälsan menar ändå att det har varit problematiskt att fullfölja det kompensatoriska uppdraget när det har saknats internet i hemmet eller då trångboddhet har rått. Nämndens presidium påtalar att högstadieskolorna aldrig har varit helt stängda. Rektorerna bedömer att mellan 20 och 50 elever alltid var i skolan.

Det svarsalternativ som de flesta har angivit (typvärde) har markerats med fet stil i tabellerna nedan.

Enkät 2021 - lärare hgst	Stämmer helt och hållet	Stämmer ganska bra	Stämmer ganska dåligt	Stämmer inte alls
Jag hade kompetens eller fick utbildning så att jag kunde bedriva fjärr- och distansundervisning	25 % (20)	49 % (39)	22 % (17)	4 % (3)
Jag har haft tillgång till tekniska verktyg för att kunna bedriva fjärr- och distansundervisning.	57 % (45)	35 % (28)	8 % (6)	0 %
Jag har haft tillgång till support för att lösa tekniska problem vid fjärr- och distansundervisning.	30 % (24)	56 % (44)	11 % (9)	2 % (2)

KPMG 2021

Närmare tre av fyra lärare upplevde sig ha kompetens eller ha fått utbildning för fjärr- och distansundervisning. Av kommentarer till enkäten framgår att de inte har fått någon direkt utbildning utan att lärarna har fått lära sig själva eller ta hjälp av kolleger. Lärarna formulerar det som "trial and error", "komma på tillsammans" och "pröva och fråga kollegor". Närmare hälften av lärarna anger att de inte har fått tillräcklig kompetensutveckling för att kunna bedriva distansundervisning. Av rektorerna tyckte tre av fyra att lärarna hade fått tillräcklig utbildning och samtliga fyra ansåg att lärarna hade kompetens eller fick utbildning så att de kunde bedriva fjärr- och distansundervisning. Även rektorerna framför att det handlade om kollegialt lärande.

Att lärarna har haft tillgång till tekniska verktyg och support är emellertid tydligt. Dock menar några lärare att externa hörlurar och mikrofoner, till viss del även kameror hade

⁹ Covid-19-pademins påverkan för barn, elever och personal inom barn- och ungdomsförvaltningen, BOU, sid. 8

Alingsås kommun

Granskning av fjärr- och distansundervisning vid högstadiet och gymnasieskolan

2021-11-17

varit önskvärda, då kvaliteten på den befintliga utrustningen inte var helt tillfredsställande. Även i intervjuer framkommer att det har varit en utmaning för vissa lärare att både använda datorn som både kamera och som arbetsredskap. Det hade behövts mer utrustning, menar de. Rektorerne tycker att lärarna har haft tillgång till teknisk utrustning, men att det har varit långa leverans- och reparationstider för elevernas verktyg.

Lärarna anger att den support som de främst fick kom från kolleger. Övrig support som fanns var behäftad med lång väntetid. Inte heller rektorerne är helt tillfreds med tillgång på support för att lösa tekniska problem.

Enkät 2021 – lärare hgst	Stämmer helt och hållet	Stämmer ganska bra	Stämmer ganska dåligt	Stämmer inte alls	Inte aktuellt
Sedan pandemin bröt ut bedömer jag att jag har kunnat bedriva min undervisning utan större konsekvenser på måluppfyllelsen även då undervisningen bedrivits delvis på distans.	8 % (6)	62 % (49)	28 % (22)	2 % (2)	
Jag har haft förutsättningar att genomföra praktiska moment som ingår i kurserna.	10 % (8)	27 % (21)	29 % (23)	5 % (4)	29 % (23)
De elever som var i behov av särskilt stöd fick det särskilda stöd som de behövde i lika hög grad som före pandemin.	13 % (12)	53 % (42)	13 % (10)	2 % (2)	

KPMG 2021

Drygt två av tre lärare bedömer, enligt vår enkät, att de har kunnat bedriva sin undervisning utan större konsekvenser på måluppfyllelsen. Lärarna har dock ställts inför utmaningar bland annat vad gäller att genomföra praktiska moment, anpassa undervisningen till digital undervisning och hinna med det centrala innehållet. I kommentarer till enkäten anger flera lärare att elever har haft svårt att ta det stora ansvar som undervisning på distans medför och att det har varit utmanande att möta elevernas behov av stöd. I intervjuer framför lärarna att fjärrundervisningen i stort fungerar bra. Liksom i enkäten framgår att utmaningarna har varit större i praktisk-estetiska ämnen än i allmänna ämnen. Lärarna menar att de i olika fora på sociala medier har hämtat tips och förslag från andra lärare om hur digitala lektioner kan läggas upp.

Högstadierektorerne menar att påståendet att lärarna har kunnat bedriva sin undervisning utan större konsekvenser på måluppfyllelsen stämmer ganska bra ur generellt perspektiv. Det har varit svårt i vissa praktiskt-estetiska moment och det finns också elever som har framfört att det har varit svårt att följa fjärrundervisningen. En rektor framför att försök har gjorts för att kompensera för brister i praktiska moment när

2021-11-17

eleverna återvände till skolan. I intervjuer framkommer att det också finns elever som har lyckats bättre med fjärrundervisning än undervisning på plats.

Flera lärare bedömer att eftersom eleverna var på plats i skolan varannan vecka kunde de praktiska momenten genomföras. Laborationer uppges också ha kunnat genomföras i stort som förut. Det gäller även hörövningar och muntlig kommunikation. En språklärare menar att undervisning i helklass på datorn har försvårat för muntlig kommunikation, men då digitala grupprum har kunnat skapas har eleverna i högre grad än i klassrummet vågat tala.

Nämndens presidium upplever att verksamheten bedömer att nämnden har vidtagit de åtgärder som har krävts. Personalen har dock varit tvungen att vara flexibel och snabbt kunna ställa om från fjärrundervisning, delvis fjärrundervisning eller undervisning på plats. Ordföranden har fattat beslut efter samråd med regionens smittskydd i treveckorsperioder. Rektorer och lärare hade önskat att framförhållningen vore längre, vilket också framgår i intervjuer, men ordföranden menar att det är smittoläget som har fått vara avgörande. Att ha eleverna på fjärrundervisning under längre tid än nödvändigt är inte lämpligt.

Rektorerna och merparten av lärarna tycker dock att elever i behov av särskilt stöd har fått det om än inte fullt ut som före pandemin. Elevhälsan menar att vissa elever har svårt med förändringar och det har varit särskilt svårt att möta deras behov. Elever i behov av särskilt stöd har fått komma till skolan, anger elevhälsan, rektorer och lärare både i enkät och intervjuer. Även undervisning i särskilda undervisningsgrupper har pågått som före pandemin. Några elever, som har haft förutsättningar att arbeta hemifrån har fått göra det. En del elever har också gynnats kunskapsmässigt genom att kunna arbeta hemifrån.

En lärare skriver i en kommentar att det är *"omöjligt att kunna ge samma hjälp via fjärr"*, men att de verkligen har försökt. Representanter för elevhälsan framför att det kan vara en än större utmaning att få elever med hög skolfrånvaro att återkomma till undervisning på plats efter en tid med fjärrundervisning. En annan grupp som elevhälsan menar kan ha hamnat mellan stolarna är elever som extra anpassningar. De får sitt stöd i den ordinarieundervisningssituationen, vilket försvårades när fjärrundervisning ersatte undervisning på plats i skolan.

För övrigt menar rektor och förvaltningschef att personalens digitala kompetens har ökat betydligt och under kort tid. Rektorerna menar att skolan på detta sätt ligger mycket bättre i fas med samhällets utveckling inom området än före pandemin.

Enkät 2021 – lärare hgst	Stämmer helt och hållet	Stämmer ganska bra	Stämmer ganska dåligt	Stämmer inte alls
Jag har haft förutsättningar att bedöma elevernas kunskaper och sätta rättssäkra betyg.	29 % (23)	56 % (44)	13 % (10)	2 % (2)

KPMG 2021

Lärarna anger i hög grad att de har kunnat bedöma elevernas kunskaper och sätta rättssäkra betyg. Några lärare anger i kommentarer till enkäten att det inte är lätt att bedöma elevernas prestationer på distans och att det kan vara oklart vem som egentligen har genomfört en uppgift. Eftersom eleverna kontinuerligt har haft undervisning på plats i skolan har det fungerat, skriver en annan. Bilden delas av intervjuade lärare.

Av rektorerna instämmer två helt och hållet, en tredje rektor svarar att påståendet stämmer ganska bra och en fjärde rektor att det stämmer ganska dåligt. En rektor skriver att *"ingenting kan ersätta att själv se eleven arbeta med uppgifter, men det har ändå funnits goda förutsättningar att få in underlag"*. En annan rektor menar att lärarna upplever att det, *"med tiden, har varit allt svårare att få elever att prestera"*. Det har också varit svårt att bedöma muntliga delar, menar en rektor.

4.1.2 Kommentarer och bedömning

Vi bedömer att verksamheten har haft förutsättningar att bedriva fjärrundervisning. Alla elever i högstadiet har haft tillgång till dator. För de elever som inte hade tillgång till internet var skolan öppen för studier. Åtgärder har vidtagits för att säkerställa likvärdiga förutsättningar hos personal och elever både vad gäller teknisk utrustning och kunskap om handhavande. Personalen bedömer att fjärrundervisningen överlag har fungerat. Vi gör samma bedömning, och konstaterar att verksamheten har vidtagit de åtgärder som är möjliga för att motverka brister. Elever med stora behov, till exempel med undervisning i särskild undervisningsgrupp hade undervisning på plats även om fjärrundervisningen bedrevs för merparten av eleverna. Även elever med andra svårigheter att studera i hemmet kunde göra det på skolan. Det betyder dock inte att det inte finns utmaningar.

Pandemin har ställt verksamheten inför utmaningar som påverkar kvalitet och möjligen också resultat. Det gäller till exempel insatser för elever i behov av stöd till exempel i form av extra anpassningar eller för att de har svårt att fokusera och koncentrera sig. Även tillgång till underlag för bedömning har varit en utmaning.

4.1.3 Iakttagelser – gymnasieskolan

Enkät 2021 - lärare gymn	Stämmer helt och hållet	Stämmer ganska bra	Stämmer ganska dåligt	Stämmer inte alls
Jag hade kompetens eller fick utbildning så att jag kunde bedriva fjärr- och distansundervisning	24 % (21)	60 % (52)	13 % (11)	2 % (2)
Jag har haft tillgång till tekniska verktyg för att kunna bedriva fjärr- och distansundervisning.	54 % (46)	41 % (35)	5 % (4)	1 % (1)
Jag har haft tillgång till support för att lösa tekniska problem vid fjärr- och distansundervisning.	24 % (21)	48 % (41)	23 % (20)	5 % (4)

KPMG 2021

Av gymnasielärares svar i enkäten kan vi se att merparten bedömer att de både hade kompetens eller fick utbildning och tillgång till tekniska verktyg för att kunna bedriva fjärr- och distansundervisning. I samtliga intervjuer på gymnasieskolan framkom att Alingsås ligger i framkant vad gäller digital kompetens. Kultur- och utbildningsförvaltningen har fått pris "Guldtrappan"¹⁰ två år i rad för sitt arbete.

Några färre av respondenterna ansåg dock att de hade tillgång till support för att lösa uppkomna tekniska problem. Rektorerna i gymnasieskolan menar att påståendet att lärarna hade kompetens eller fick utbildning, att de har haft tillgång till tekniska verktyg och teknisk support stämmer helt och hållet eller ganska bra. Alla är dock överens om att lärarna har fått tillräcklig utbildning för att kunna bedriva fjärrundervisning och att det är tydligt vem de ska vända sig till för att få support. En rektor menar dock att supporten kunde varit mer omfattande.

Intervjuade rektorer menar att gymnasieskolans tekniska basutrustning håller hög kvalitet. Samtliga elever på nationella program har tillgång till digitala verktyg (mac, pc, ipad eller chomebook). På introduktionsprogrammen (IM) får eleverna chrome-book. Skolchefen påpekar att elever får tillgång till digitala verktyg utifrån elevernas förutsättningar och behov i utbildningen. Om skolan hade velat bedriva undervisning digitalt med hög kvalitet hade det krävts bättre mikrofoner och hörlurar. Även skrivplattor efterfrågas. Det digitala systemet Google Meet fungerade, men det är ett verktyg med få funktioner och därmed bristfälligt, menar en respondent. Ett par lärare menar att de har använt privat utrustning eller köpt utrustning själva. Intervjuade lärare menar dock att de i huvudsak har fått tillgång till den utrustning som de behövde.

Utbildning i att använda den tekniska utrustningen har erbjudits i form av workshops. Ett par respondenter menar att utbildningen var för grundläggande och saknade progression. Andra respondenter menar att utmaningen i första hand inte låg i att

¹⁰ Guldtrappan är en kvalitetsutmärkelse för kommuner och skolhuvudmän som ligger i framkant när det gäller skolutveckling i en digital samtid. Priset delas ut av en stiftelse i samarbete med bl.a. Skolverket.

använda den tekniska utrustningen utan var av didaktisk karaktär och det fick lärarna lösa själva. "Learning by doing" skriver en lärare i kommentarer till enkäten. Intervjuade rektorer påtalar att skolans förstelärare inom IKT också gav metodstöd.

Drygt hälften av gymnasielärarna tyckte inte att det var tydligt till vem de skulle vända sig för att få support. Förstelärarna hade ett visst digitaliseringsuppdrag, men det var inte genomtänkt hur fördelningen av detta uppdrag såg ut, skriver en respondent. Flera respondenter menar att de har fått lösa problem själva eller fått hjälp av kolleger; en "enhetlig supportstruktur" har det inte funnits, skriver en respondent.

Eleverna på de nationella programmen upplevs ha haft hög datorvana och klarat övergången till fjärrundervisning. På IM var det inte så. Två av fyra grupper fick fjärrundervisning under del av vecka vid ett par tillfällen då rektor bedömde det lämpligt för att undvika smittspridning, men det var utmaningar för lärarna att hjälpa elever på distans att använda datorerna rätt, anger en lärare. De elevgrupper som rektor bedömde hade störst behov av undervisning på plats fick sin undervisning på skolan under hela pandemin, enligt rektor.

Enkät 2021 – lärare gymn	Stämmer helt och hållet	Stämmer ganska bra	Stämmer ganska dåligt	Stämmer inte alls	Inte aktuellt
Sedan pandemin bröt ut och gymnasieskolorna rekommenderades att bedriva distansutbildning bedömer jag att jag har kunnat bedriva min undervisning utan större konsekvenser på måluppfyllelsen.	4 % (3)	58 % (50)	31 % (27)	7 % (6)	
Jag har haft förutsättningar att genomföra praktiska moment som ingår i kurserna.	9 % (8)	48 % (41)	29 % (25)	1 % (1)	13 % (11)
De elever som var i behov av särskilt stöd fick det särskilda stöd som de behövde i lika hög grad som före pandemin.	20 % (17)	55 % (47)	22 % (19)	4 % (3)	

KPMG 2021

Tre av fem lärare bedömer, enligt vår enkät, att de i huvudsak har kunnat bedriva sin undervisning utan större konsekvenser på måluppfyllelsen. Resterande andel gör inte det. Fem rektorer tycker att påståendet att lärarna har kunnat bedriva sin undervisning utan större konsekvenser på måluppfyllelsen stämmer ganska bra. En rektor tycker att påståendet stämmer ganska dåligt.

Av lärarnas kommentarer i enkäten framgår att det främst handlar om svårigheter att genomföra praktiska moment, både moment i yrkeskurser och laborationer i naturvetenskapliga ämnen. I estetiska ämnen försvåras både kreativitet, spontanitet, gemensamma upplevelser och möten med publik. Eleverna har tagits in till skolan med

2021-11-17

jämna mellanrum, men det har inte kunnat göras på ett sådant sätt att praktiska moment har kunnat genomföras som före pandemin. Av Skolinspektionens återkoppling på sin framåtsyftande granskning våren 2021 framgår att eleverna upplever att de har lärt sig mindre i de praktiska momenten.¹¹

En rektor tycker inte heller att lärarna har haft förutsättningar att genomföra praktiska moment fullt ut. Möjligheterna har tidvis varit "starkt begränsade", skriver en lärare. Till Skolinspektionen säger eleverna att de gör alla moment och att arbetsplatsförlagt lärande (APL) har "kunnat genomföras som planerat".¹² Programmets rektor instämmer, men menar att det har varit något mer teoretiska moment. I intervjuer med rektorer och lärare framgår ändå att det i stort ha fungerat bra utifrån gällande läge. Elever har tagits in till skolan vid behov för praktiska moment och i huvudsak har också APL fungerat, till exempel för elever på bygg- och anläggningsprogrammet och vård- och omsorgsprogrammet. Det har varit svårare för elever på el- och energiprogrammet, som har fått göra delar av sin APL genom uppgifter på skolan. Vissa ämnen upplevs som mer drabbad än andra, till exempel dramapedagogik.

En annan utmaning som lärarna tar upp i sina kommentarer till enkäten är att hålla elevernas motivation uppe. Intervjuade lärare uppfattar att eleverna var mer fokuserade i början av perioden med fjärrundervisning. Då satt de upprätta vid ett bord, ju längre fjärrundervisningen pågick desto mer tillbakalutade blev de. Alla elever har "inte riktigt måttat med" och det har varit svårt för lärarna att variera undervisningen. Vissa elever som påverkats i sin förmåga att lägga upp sina studier har kallats in för att få strukturstöd någon gång i veckan, enligt elevhälsoschef och skolchef. Elevernas motivation har också påverkat förutsättningarna att ge stöd och särskilt stöd, enligt rektorer och lärare. Då lärarna inte träffar eleverna fysiskt är det svårt att upptäcka de som inte hänger med. Det finns elever som har presterat bättre genom att arbeta hemifrån, men också elever som inte har en hemmiljö som ger dem förutsättningar att kunna studera. Eleverna framför till Skolinspektionen att "samarbetet blir lidande och att det blir mycket uppgifter på egen hand", men också att det är "mer lugn och ro vid distansundervisningen".¹³ En rektor påtalar också vikten av att inte glömma ledning och stimulans för de elever som snabbt når målen. Intervjuade lärare ger en bild av att undervisningen i högre grad har fokuserat på att eleverna ska nå betyget E än att stimulera alla elever att nå så långt som möjligt.

Elever i behov av särskilt stöd har fått komma till skolan för att få särskilt stöd på plats. Även elevhälsan upplevs ha arbetat hårt med denna elevgrupp. "Elevhälsan valde i ett tidigt skede att förändra sitt arbetssätt för att kunna möta alla digitala lärmiljöernas utmaningar. Ett av målen har varit att använda elevhälsans kompetenser i ett förebyggande och hälsofrämjande syfte. På så vis har elevhälsan till viss del kunnat undvika vanliga reaktioner på undervisning på distans som motivationsförlust, stillasittande och stress. Dessutom anställdes ytterligare en kurator i ett tidigt skede för att möta en elevgrupp som troligen kommer påverkas negativt av distansundervisningen i ett längre perspektiv", skriver elevhälsoschef och skolchef. Under hela pandemin har utökad lovskola erbjudits på höstlov, sportlov, påsklov och

¹¹ Skolinspektionen 2021-04-27 dnr 2021:1666

¹² Skolinspektionen 2021-04-27 dnr 2021:1666

¹³ Skolinspektionen 2021-04-27 dnr 2021:1666

Alingsås kommun

Granskning av fjärr- och distansundervisning vid högstadiet och gymnasieskolan

2021-11-17

sommarlov för att ge elever möjlighet att nå målen. Ansvariga för undervisningen i matematik och engelska har förstelärare varit, vilket medfört extra kostnader, men också varit mycket framgångsrikt enligt skolchef. Av 38 elever som läste matematik under en förlängd vårtermin 2021 uppnådde 37 godkänt resultat. Två av tre elever som valde att läsa engelska uppnådde målen.¹⁴

Elever anger i samtal med Skolinspektionen att de har kunnat få komma till skolan utifrån speciella behov och de upplever också att de har fått "tillräckligt med stöd för att nå målen med undervisningen".¹⁵ Trots detta finns en grupp elever som det har varit svårt att motivera att komma till skolan.

Av Skolinspektionens regelbundna kvalitetsgranskning, som genomfördes hösten 2020 och beslutades 2021-02-11, framgår att huvudmännen för grundskola och gymnasieskola "i hög utsträckning vidtagit relevanta kompensatoriska åtgärder, som syftar till att elever med sämre förutsättningar ska nå utbildningens mål så långt som möjligt".¹⁶

Enkät 2021 – lärare gymn	Stämmer helt och hållet	Stämmer ganska bra	Stämmer ganska dåligt	Stämmer inte alls
Jag har haft förutsättningar att bedöma elevernas kunskaper och sätta rättssäkra betyg.	31 % (27)	55 % (47)	14 % (12)	0

KPMG 2021

Av enkäten och kommentarer till enkätfrågorna framgår att lärarna i hög grad upplever att de har kunnat bedöma elevernas prestationer och sätta rättssäkra betyg. Orsaken till att det har fungerat förhållandevis väl är att de har haft möjlighet att ta in eleverna på plats för examinationer. I intervjuer ges en bild av att rättssäkra betyg i huvudsak har kunnat sättas. Nya metoder för bedömning har utvecklats. Förutom ämnesplanernas kunskapskrav har de speciella förutsättningar som pandemin har skapat påverkat bedömningen och kraven på elever för att få ett visst betyg kan ha varit något lägre, enligt intervjuade lärare.

Rektorerna anger i sin enkät att påståendet att lärarna har haft förutsättningar att bedöma elevernas kunskaper och sätta rättssäkra betyg stämmer helt och hållet eller ganska bra.

4.1.4 Kommentarer och bedömning

Vi bedömer att det i gymnasieskolan, liksom i grundskolans högstadium har funnits förutsättningar att bedriva fjärrundervisning. Alla elever har haft tillgång till dator. För elever med svårigheter att studera i hemmet har skolan hållits öppen. Utmaningar har inte saknats till exempel vad gäller att undervisa i praktiska moment och hålla

¹⁴ Intern kontroll. Uppföljning av distans- och fjärrundervisningens påverkan på måluppfyllelse och hälsa, 2021-09-22

¹⁵ Skolinspektionen 2021-04-27 dnr 2021:1666

¹⁶ Skolinspektionen 2021-02-11 dnr-SI 2020:6340

motivationen uppe hos eleverna. Åtgärder har vidtagits för att säkerställa likvärdiga förutsättningar hos personal och elever både vad gäller teknisk utrustning och kunskap om handhavande. Personalen bedömer att fjärrundervisningen överlag har fungerat. Vi gör samma bedömning, och konstaterar att verksamheten har vidtagit de åtgärder som är möjliga för att motverka brister, till exempel genom att ta in elever i mindre grupper för undervisning, särskilt stöd och examination till skolan. Skolan har aldrig varit stängd utan elever med stora behov till exempel på IM har hela tiden haft sin undervisning på plats.

4.2 Uppföljningar och åtgärder

4.2.1 Iakttagelser - högstadiet

I tabellen nedan redovisas grundskolans måluppfyllelse i tre mått för samtliga elever efter avslutad grundskola.

	2019	2020	2021
Andel som har uppnått kunskapskraven i alla ämnen	74,1 %	80,6 %	76,6 %
Andel som är behöriga till gymnasieskolan	84,5 %	90,5 %	87,7 %
Genomsnittligt meritvärde	222,4	230,3	228,1

Siris, Skolverket

Ur tabellen ovan kan vi utläsa att måluppfyllelsen läsåret 2020/2021 var något lägre än föregående år, men högre än läsåret 2018/2019.

Barn- och ungdomsnämnden har kontinuerligt hållits informerad om verksamheten under pandemin. Nämndens ordförande, vice ordförande och förvaltningschef ger en samstämmig bild av hur täta kontakterna har varit dem emellan. Flera gånger varje vecka har nämndens ordförande i dialog med förvaltningschefen lyft frågor om pandemin både vad gäller smittspridning och förutsättningar för enheterna. Nedan redovisas ett urval av ärenden som har behandlats på nämndens sammanträden.

- i maj 2020 informerades nämnden av förvaltningschefen om "aktuellt nuläge i verksamheten med anledning av Covid-19"¹⁷ Som ett särskilt ärende följdes också närvaron upp.¹⁸ Av protokollet framgår att frånvaron har ökat markant. Barn- och utbildningsförvaltningen, elevhälsans personal, modersmåls lärare och studiehandledare har tillsammans med pedagoger och rektorer dialog och kontakt med vårdnadshavare".
- i juni informerade förvaltningschefen "om förvaltningens arbete under pågående situation med anledning av Covid-19".¹⁹ Motsvarande punkt fanns också med

¹⁷ Barn- och ungdomsnämnden, 2020-05-12 § 39

¹⁸ Barn- och ungdomsnämnden, 2020-05-12 § 44

¹⁹ Barn- och ungdomsnämnden, 2020-06-16 § 50

2021-11-17

vid sammanträdet 2020-09-15, 20-11-24, 2021-01-26, 2021-02-23, 2021-03-23, 2021-04-20 och 2021-05-18.

- i september följde nämnden ånyo upp frånvaro. Frånvaron har varit markant högre, men samtidigt konstateras att andelen elever som uppnått behörighet till gymnasieskolan har ökat. "Detta kan ses som att arbetet med distans- och fjärrundervisning samt sommarskola har hållit hög kvalitet och att det skett mycket lärande trots den pågående pandemin."²⁰
- i januari 2021 följdes frånvaron upp. "Under den pågående pandemin är elever också frånvarande i större utsträckning på grund av rådande rekommendationer från Folkhälsomyndigheten."²¹ Motsvarande ärende behandlades också 2021-03-23, 2021-04-20, 2021-05-18, 2021-06-15.
- vid februarisammanträdet behandlades årsbokslutet 2020. Nämndens ekonomiska resultat visade på ett underskott på närmare 9,5 mnkr. "De ökade städkostnaderna samt del av de ökade personalkostnaderna beror på förstärkning under pandemin vilket tillsammans motsvarar 5 682 tkr."²²
- i juni 2021 informerades nämnden om "enkäter och granskning maa Covid-19".²³
- vid nämndens sammanträde i september redovisade förvaltningen "covid-19-pandemins påverkan vad gäller barn- och elevers måluppfyllelse, hälsa och upplevelse generellt samt personalens arbetsmiljö på förvaltningsövergripande nivå, vilka åtgärder som vidtagits och ytterligare som är planerade."²⁴

Åtgärder har vidtagits under pandemin. Det gäller till exempel extra insatser vad gäller uppföljning av frånvaro och kontakter med vårdnadshavare²⁵ och mer städning. Förvaltningschefen lyfter också fram att stödmaterial till undervisning publicerades på intranätet i inledningen av pandemin, att behov av teknisk utrustning följdes upp, att handlingsplan för personalplanering inom enhet, förvaltning och kommun togs fram samt kontinuerlig samordning av det löpande arbetet.

Förvaltningschefen ansvarar för dialogen med de fackliga företrädarna på förvaltningsnivå. Parterna har träffats kontinuerligt och har bland annat diskuterat frågan om lärarnas arbetsmiljö. Nämnden har kontinuerligt fått information om arbetsmiljö, personalbemanning och sjuktal. I samtliga intervjuer lyfts frågan om personalens arbetsbelastning upp. Förvaltningschefen upplever att personalen har gjort en betydande insats för att få verksamheten att fungera under pandemin. Rektorerna upplever inte att personalen varken har varit eller är sjukskrivna på grund av hög arbetsbelastning. Intervjuade lärare hoppas att rektor och huvudman låter personalen få fokusera på sin undervisning och inte bli föremål för stora utvecklingsprojekt efter en tid med hög arbetsbelastning och stora utmaningar.

²⁰ Barn- och ungdomsnämnden, 2020-09-15 § 74

²¹ Barn- och ungdomsnämnden, 2021-01-26 § 11

²² Barn- och ungdomsnämnden, 2021-02-23 § 18

²³ Barn- och ungdomsnämnden, 2021-06-15 § 58

²⁴ Barn- och ungdomsnämnden, 2021-09-21 § 76

²⁵ Barn- och ungdomsnämnden, 2020-05-12 § 39

I maj 2021 genomförde barn- och ungdomsförvaltningen en enkät bland elever, lärare och elevhälsopersonal kring frågor om fjärrundervisning på högstadiet. Av förvaltningens analys framgår att "pedagogernas bedömning är att det har under omständigheterna fungerat väl men närundervisning är sammantaget en överlägsen form av undervisning".²⁶ Drygt 42 procent av eleverna tyckte att upplägget med partiell fjärrundervisning fungerade bra eller mycket bra. 20 procent tyckte att det fungerade dåligt eller mycket dåligt. Ungefär lika många elever anger att de mår bättre som att de mår sämre vid fjärrundervisning i förhållande till närundervisning.

Intervjuade rektorer och lärare bedömer att huvudmannen i huvudsak har gjort vad den har kunnat för att ge verksamheten goda förutsättningar. Beslut som skulle givit verksamheten längre framförhållning och tydligare centrala riktlinjer är åtgärder som efterfrågats.

Förvaltningen har identifierat och för nämnden redovisat en rad "åtgärder att vidta för att kompensera för konsekvenserna av covid-19-pandemin".²⁷ Det handlar om både insatser på enhets- och huvudmannanivå. På huvudmannanivå ska fokus ligga på uppföljning av och stöd till enheternas verksamhet, att "på sikt möjliggöra fjärrundervisning som särskilt stöd" och "åtgärder för att säkerställa god arbetsmiljö och minskad arbetsbelastning".²⁸

4.2.2 Kommentarer och bedömning

Vi bedömer att barn- och ungdomsnämnden under pandemin har följt upp verksamhetens förutsättningar och till viss del elevernas kunskapsutveckling. Elevers frånvaro har kontinuerligt följts upp och det kan konstateras att den har ökat under pandemin. Enkät har genomförts. Några specifika insatser än de som har vidtagits i verksamheten har inte efterfrågats av verksamheten.

²⁶ Covid-19-pademins påverkan för barn, elever och personal inom barn- och ungdomsförvaltningen, BOU, sid. 8

²⁷ Barn- och ungdomsnämnden, 2021-09-21 § 76

²⁸ Barn- och ungdomsnämnden, 2021-09-21 § 76

4.2.3 Iakttagelser – gymnasieskolan

I tabellen nedan redovisas måluppfyllelsen i fyra mått för gymnasieskolans nationella program.

	2019	2020	2021
Andel gymnasieelever med examen inom tre år, yrkesprogram	68,4 %	65,1 %	i.u.
Andel gymnasieelever med examen inom tre år, högskoleförberedande program	82,7 %	83,6 %	i.u.
Andel avgångselever som uppnått grundläggande behörighet till universitet och högskola	61,5 %	64,2 %	i.u.
Genomsnittligt betygsvärde av elevers ²⁹ slutbetyg i gymnasieskolan	14,7	14,6	i.u.

Kolada

Rektorer och elever anger i Skolinspektionens dokument att skolan har genomfört enkäter med eleverna får att få en bild av hur de upplever undervisningen och hur de mår.³⁰ Eleverna berättar också att kurator har stämt av med alla elever hur de mår och hur de upplever distansundervisningen.³¹

Kultur- och utbildningsnämnden har kontinuerligt hållits informerad om verksamheten under hela pandemin. Nämndens ordförande upplever samverkan med både förvaltningschef och gymnasieskolans ledning som mycket god. Nämnden har också beslutat att i sin internkontrollplan följa upp konsekvenser at distans- och fjärrundervisning.

Nedan redovisas ett urval av ärenden som har tagits upp under nämndens sammanträde.

- i maj 2020 informerade utbildningschefen om betygsprognos, samlade stödåtgärder på Alströmergymnasiet med anledning av fjärrundervisning samt elevhälsans arbete under fjärrundervisningen.³²
- i juni informerades om fjärr- och distansundervisning vid gymnasieskolan.³³
- i september informerades om "säkerställande av arbetsmiljö för elever och pedagoger med anledning av coronapandemi i samband med skolstart hösten 2020".³⁴

²⁹ Av elever med examen eller studiebevis

³⁰ Skolinspektionen 2020-05-06 dnr 2020:3264 och 2021-04-27 dnr 2021:1666

³¹ Skolinspektionen 2021-04-27 dnr 2021:1666

³² Kultur- och utbildningsnämnden, 2020-05-13 § 28 och 40

³³ Kultur- och utbildningsnämnden, 2020-06-16 § 58

³⁴ Kultur- och utbildningsnämnden, 2020-09-22 § 66

2021-11-17

- i oktober informerades nämnden om ”kunskapsuppföljning år 1 avseende matematik, svenska och engelska på Alströmergymnasiet 2020” och ”frånvarouppföljning Alströmergymnasiet läsåret 2019/2020”.³⁵
- i november informeras nämnden bland annat om att elevhälsoteamets resurser under en period med delvis fjärrundervisning kommer att fokusera på psykisk ohälsa bland eleverna.³⁶
- i mars 2021 informerades nämnden om ”uppföljning av distans- och fjärrundervisningens påverkan på måluppfyllelse och hälsa”.³⁷

I mars respektive i oktober 2021 återrapporterade elevhälsoschef och rektor till nämnd i enlighet med den interna kontrollplanen, i vilken fjärr- och distansundervisningen identifierats som ett riskområde. Vad gäller frånvaron konstaterar rektorerna i mars att vissa elever har svårt att växla mellan undervisning på plats och fjärrundervisningen, vilket kan leda till frånvaro. I oktober bedömde elevhälsan att frånvaro var hög i början på läsåret och att det berodde på uppmaningen att stanna hemma vid förkylningssymptom. I samtal med lärare konstateras att det är svårt att bedöma elevers närvaro under fjärrundervisning. Elever kan logga in på lektionen, men då kamerorna inte är påslagna hela tiden är det oklart om alla elever som varit inloggade verkligen har varit med under hela lektionen.

Åtgärder har vidtagits under pandemin. Det gäller bland annat informationsinsatser för att motverka smitta, anställning av matsalsvärdar för att minska smitta, extra studiedag för information och dialog, digitala föräldramöten.³⁸ Arbetet med kvalitetsarbetet sköts hösten 2020 fram något då arbetsbördan bland personalen var hög på grund av pandemin, vilken medförde insatser i form av att säkerställa lärmiljöer och skapa nya strukturer för den inre organisationen.³⁹ Ytterligare en åtgärd handlar om förstärkning av kuratorsresursen för att möta uppkomna behov i pandemins spår.⁴⁰ Vid aprilsammanträdet 2021 beslutade nämnden ”att rektor ges rätt att kalla in elever till närundervisning utöver föreslagen planering om de behöver stöd eller av annan anledning är i behov av närundervisning. Praktiska moment och prov ska prioriteras och kan genomföras på plats i skolans lokaler. Detta för att säkerställa en kvalitativ undervisning och elevens möjlighet att nå målen i sin utbildning”.⁴¹

I kommentarer till enkäten påtalar ett par lärare brister i arbetsmiljön för lärarna. Det gäller både risken för att bli smittad av covid-19, brister vad gäller ergonomi och stress då lärare med kort varsel ska lägga om från digital undervisning till närundervisning eller tvärtom eller undervisa på plats och digitalt samtidigt.

I intervjuer ger både förvaltningschef, rektorer och lärare en bild av ett mycket gott samarbete mellan alla nivåer i styrkedjan från nämnd ner till elever. rektorerna upplever

³⁵ Kultur- och utbildningsnämnden, 2020-10-21 §§ 74-75

³⁶ Kultur- och utbildningsnämnden, 2020-11-18 § 93

³⁷ Kultur- och utbildningsnämnden, 2021-03-17 § 32

³⁸ Kultur- och utbildningsnämnden, 2020-09-22 § 66

³⁹ Kultur- och utbildningsnämnden, 2020-10-21 § 85

⁴⁰ Kultur- och utbildningsnämnden, 2021-02-24 § 9

⁴¹ Kultur- och utbildningsnämnden, 2021-04-21 § 56

2021-11-17

att nämnden har tagit till sig av deras bedömningar och givit rektorerna ett visst manöverutrymme. Både rektorer och lärare bedömer att kultur- och utbildningsnämnden har givit gymnasieskolan förutsättningar att bedriva distans- och fjärrundervisning och att kunskapsresultaten har följts upp.

Nämndens presidium menar att nämnden, förvaltningsledningen och skolledning har givit verksamheten goda förutsättningar att bedriva fjärrundervisning under pandemin. Det finns dock utmaningar att beakta även post-covid, menar ordförande och vice ordförande. Det handlar om god tillgång till kvalificerad personal för att möta elevers behov. Även om elever har fått godkända betyg från grundskolan kan kunskapsnivån ha sjunkit under pandemin; det kan också gälla elever som går på gymnasieskolan och därmed ökar behoven av särskilda insatser. Även ökade insatser på IM kan krävas. Rektorerna delar presidiets bild, men menar att analysen av pandemins konsekvenser på elevernas kunskaper måste fortfarande fördjupas. Utifrån genomförd enkät ser de dock ett fortsatt behov av omfattande kuratorsinsats.

4.2.4 Kommentarer och bedömning

Vi bedömer att kultur- och utbildningsnämnden kontinuerligt har följt upp verksamhetens förutsättningar och vidtagit de åtgärder som har behövts. Vi påtalar vikten av att uppföljningen av pandemins konsekvenser på verksamheten och elevernas kunskapsutveckling fortsätter att vara i fokus och ser positivt på att presidiet är förberedda på att åtgärder kan behöva vidtas även efter att undervisningen åter blivit skolförlagd.

Elevers frånvaro har översiktligt följts upp i intern kontroll. Frånvaron har varit högre än normalt, men det är tydligt att elevers reella närvaro under fjärrundervisningen inte har säkerställts.

Efter en period av särskilda utmaningar för personalen är det också av vikt att följa upp personalens mående och omfattning på arbete.

5 Slutsats och rekommendationer

Vi bedömer att barn- och ungdomsnämnden och kultur- och utbildningsnämnden har givit grundskolans högstadium respektive gymnasieskola förutsättningar att bedriva distans- och fjärrundervisning och att verksamheten och kunskapsresultaten har följts upp ur kvalitetsperspektiv. Fortfarande kvarstår betydande utmaningar och vi bedömer det som angeläget att nämnderna fortsätter att rikta särskilt fokus mot dessa utmaningar och har beredskap för att vidta adekvata åtgärder.

5.1 Rekommendationer

Utifrån vår bedömning och slutsats rekommenderar vi barn- och ungdomsnämnden samt kultur- och utbildningsnämnden att

— särskilt följa upp och vid behov tillse att åtgärder vidtas för:

- att lärarna och andra kompetenser i grundskolans högstadium och i gymnasieskolan ges förutsättningar att möta de behov som elever har efter att undervisningen har bedrivits digitalt.
- att elever i behov av extra anpassningar och särskilt stöd får det, men också att det finns förutsättningar att utmana de elever som lätt når målen för verksamheten.

Datum som ovan

KPMG AB

Joakim Nertyk
Certifierad kommunal revisor,
Specialist

Viktoria Bernstam
Certifierad kommunal revisor,
Kundansvarig